

KEMAN EĞİTİMİNDEKİ HAZIRLAYICI ÇALIŞMALARIN MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMLARINDA KULLANILMA DURUMLARINA İLİŞKİN ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ¹

STUDENT'S OPINIONS ON THE USE OF PREPARATIVE STUDIES IN VIOLIN EDUCATION IN MUSIC TEACHING PROGRAMS

Özge KAYA

Neveşehir Hacıbektaş Veli Üniversitesi
Eğitim Fakültesi
Müzik Eğitimi ABD
ozgeky14@gmail.com
ORCID: 0000-0002-3366-7528

Nurtug BARIŞERİ AHMETHAN

Necmettin Erbakan Üniversitesi
Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi
Müzik Eğitimi ABD
nurtug@hotmail.com
ORCID: 0000-0002-7494-8182

ÖZ

Geliş Tarihi:

19.04.2024

Kabul Tarihi:

19.08.2024

Yayın Tarihi:

29.09.2024

Anahtar Kelimeler

Keman Eğitimi,
Hazırlayıcı
Çalışmalar,
Etüt ve Egzersiz

Keywords

Violin Training,
Preparatory Studies,
Etude and Exercise

Bilindiği üzere günlük hazırlayıcı çalışmaların çalgı eğitimindeki önemi büyüktür. Bu çalışmada günlük hazırlayıcı çalışmalar, çalgısız ve çalgıyla yapılan çalışmalar olarak iki yönüyle ele alınmıştır. Çalgısız çalışmaların amacı çalgıyı çalmadan önce bedenın kas ve iskelet sisteminin hazırlanmasıdır. Bu çalışmalar daha sonra çalışılacak her etüt ve eserin içinde yer alan teknik davranışların, daha rahat bir şekilde uygulanmasını sağlayacaktır. Günümüzde üniversitelerin müzik öğretmenleri yetiştiren birimlerinde keman öğretimi sürecinde birçok yerli ve yabancı keman egzersiz kitapları kullanılmaktadır. Bu çalışmada, müzik öğretmenleri yetiştirme programında yürütülen, ana çalgı keman öğretimi sürecindeki hazırlayıcı çalışmaların kullanılma durumları araştırılmıştır. Araştırma kapsamında müzik öğretmenleri yetiştiren 13 kurumda öğrenim gören 214 keman öğrencisi ile keman eğitimi sürecinde hazırlayıcı çalışmalardan ne ölçüde faydalandıkları, bu çalışmalara nasıl yaklaştıkları ve hangi kaynakları sıklıkla kullanmayı tercih ettikleri kendilerine uygulanan anket çalışması ile araştırılmıştır. Araştırma sonucunda, keman öğrencilerinin çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmaların ders içi ve ders dışında çalışılması gerektiği konusunda görüşleri saptanmıştır.

ABSTRACT

As well-known daily preparatory studies have great importance in instrument training. In this research, the daily preparatory studies are discussed within two aspects which are with and without an instrument. The purpose of the preparatory studies without an instrument is to prepare the body's muscular and skeletal system before practicing the musical instruments. These preparatory studies later provide technical behaviors to be played in ease for the each musical exercises and pieces. With the help of preparatory studies musical pieces will be interpreted in a more fine way. Nowadays, local and foreign violin exercise books have been used at many universities' teacher training departments during the process of violin training. In this study, the use of preparatory studies during violin training at teacher training programs were investigated. For this research, 214 violin students who play violin were researched about the use of and benefits of the preparatory studies on violin training where they were selected from 13 different music teacher training departments in Turkey. Further, they were asked about their approaches towards the preparatory works and asked the type of preparatory books they used. Survey was chosen as a methodology and questionnaire for violin instructors was developed as a tool to collect the data. According to the results violin instructors showed great sensitivity about the preparatory studies with and without an instrument in the class and outside the class.

DOI: <https://doi.org/10.30783/nevsosbilen.1471145>

Atıf/Cite as: Kaya, Ö. & Barışeri Ahmethan, N. (2024). Keman eğitimindeki hazırlayıcı çalışmaların müzik öğretmenliği programlarında kullanılma durumlarına ilişkin öğrenci görüşleri. *Neveşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 14(3), 1277-1301.

¹ Bu makale "Keman Eğitimindeki Hazırlayıcı Çalışmaların Müzik Öğretmenliği Programlarında Kullanılma Durumları" başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

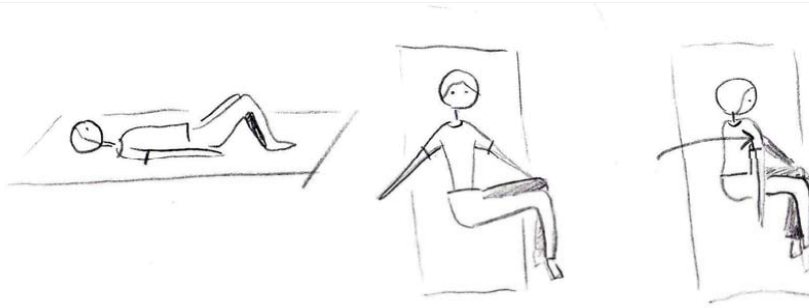
Giriş

Mesleki müzik eğitimi veren, üniversitelerin müzik eğitimi ile ilgili birimlerinde yürütülen çalgı eğitiminin bir alt kolu olan keman eğitimi, bu süreçte çok önemli bir yere sahiptir. Keman, “oda müziği ve senfonik müziğin temelini teşkil eden yaylı çalgılar ailesinin bir ferdi, birlikte seslendirme ve orkestra derslerinin vazgeçilmez çalgılarından. Keman eğitiminin genel amaçları çalgı eğitiminin amaçları ile aynıdır. Her çalgıda olduğu gibi keman öğretimine de erken yaşlarda başlanmalıdır. Kazanılması gereken beceri ve teknikleri henüz kas ve vücut gelişimini tamamlamamış olan çocuklar, yetişkinlere oranla çok daha kolay kavrayabilmektedirler” (Tanrıverdi,1997:7). Dolayısıyla keman eğitiminde vücudun tanınması ve doğru kullanılması oldukça önemlidir.

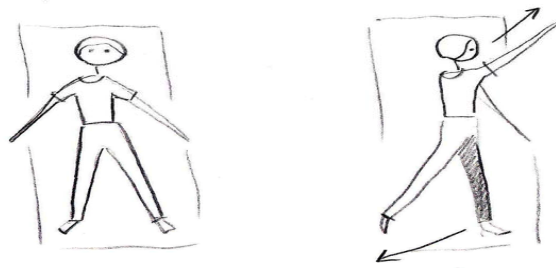
Bilindiği gibi kas ve iskelet sistemi ile ilgili yaşanan sıkıntılar, müzisyenlerin meslek hayatlarını sürdürmelerini zorlaştırmaktadır. Bu rahatsızlıkların başlıca sebeplerinden birisi vücudu ısıtmadan ve hazırlamadan çalgı çalmaya başlanmasıdır. Müzisyenlerin vücutlarını ısıtmadan ve hazırlamadan, kendilerini zorlayarak uzun süre yürüttükleri bu çalışmalar sonucunda meslek hayatlarına son verdikleri de görülmektedir.

Çalgı eğitimiyle ilgili olan herkes (öğrenci, eğitimci, icracı vb.) öncelikle bir anlamda en önemli çalgı olan kendi bedeninin kalitesini yükseltip, sonrasında ondan en iyi sonucu almayı beklemelidir (Yağışan,2008:19-20). Başarılı bir sonuç elde etmek için de kişinin öncelikle kendini disipline etmekten kaçınmaması ve mutlaka uygulayabileceği bir çalışma programı yürütmesi gerekmektedir.

Yine müzik okullarında verilmekte olan çalgı eğitimi öğretim programlarının bünyesinde, “fiziksel hazırlık/ısıtma” adı altında – daha çok stretching/germe türü egzersizlerin hâkim olduğu- ders öncesi yaklaşık 10 dakikalık bir süreyi kapsayan çalgılı ve çalgısız fiziksel çalışmaların alınması yararlı görülmektedir (Yağışan,2008:87). Bu noktada çalgılı hazırlayıcı çalışmalardan önce çalgısız hazırlayıcı çalışmaların uygulanmasının daha fazla fayda sağlayacağı düşünülebilir. Fiziksel hazırlık ve ısıtma hareketleri de diyebileceğimiz bu çalışmalar kapsamında çeşitli açma, germe, esnetme ve gevşeme hareketlerinden söz edilebilir. Literatürde Warm-up olarak da geçen bu çalışmalar, müzisyenlerin özellikle uygulaması tavsiye edilen egzersizlerden oluşmaktadır. Warm-up egzersizleri kapsamında yer alan çeşitli nazik ve yumuşak esneme egzersizleri, boyun germe egzersizleri, bükme ve bükülme egzersizleri, omuz ve boyun bölgesi germe egzersizleri, parmak ve ön kol germe egzersizleri vb. birçok egzersiz ile müzisyenlerin bedenlerini etkili ve sağlıklı bir şekilde kullanmalarını amaçlamaktadır. Aşağıda yerde uzanarak yapılan bazı Warm-up egzersizleri yer almaktadır.

Şekil 1. Warm-up No:1 (Leska, *Violin and Yoga*, Figure 2.10)

Şekil 2. Warm-up No:2 (Leska, *Violin and Yoga*, Figure 2.12)

Warm-up egzersizleri çalgısız yapılacağı gibi çalgı ile de yapılabilir. Kısa bir yürüyüş, koşu veya dans ile bütün vücudun enerjisi artırılarak çalışmalara başlanılabilir. Paull ve Harrison (1997:110) kolları yanlara doğru sallayarak ve kendimize sarılarak ısınmaya başladıktan sonra kolları yana bırakarak rahatlamayı önermektedir.

Paull ve Harrison'a (1997:137) göre ellerimiz, kollarımız ve vücudumuz soğuk iken asla hızlı pasajları ve egzersizleri çalmamalıyız. Küçük hareketleri yavaş yavaş büyüterek ağır ağır, vibrato yapmadan, uzun seslerle entonasyona dikkat ederek çalışmaya başlamalıyız.

Warm-up egzersizleri;

- I. Nazik hareketlerle,
- II. Çeşitlilikle,
- III. Orta hızda,
- IV. Doğal vücut pozisyonunda uygulanmalıdır (Paull ve Harrison,1997:141).

Çalgılı hazırlayıcı çalışmalar “çok az artistik değer taşıyan ya da artistik değeri bulunmayan teknik alıştırma için enstrümantal pasaj” (Scholes, 2002:337) olarak tanımlanmaktadır. “Bu çalışmalar genellikle günlük alıştırma şeklinde uygulanırken, belli bir teknik davranışı oluşturmak veya geliştirmek için kullanılır” (Kaya,2010:3).

Günlük çalışmaların uygulanması esnasında farklı çalışma süreleri ve çalışma yöntemleri izlenebilir. Örneğin “Maurice Gendron, günde beş defa 60’ar dakika çalışmaktansa, günde dört defa 75’er dakika çalışmanın daha yararlı olduğunu belirtmektedir. İlk 75 dakikada gam ve arpejler, üçlü, altılı ve oktav çift ses gamlar metronomla ağırdan hızlıya doğru çalışılmalıdır. İkinci 75 dakikada etütler çalışılmalı, üçüncü 75 dakikada herhangi bir konçertonun bir bölümü, son 75 dakikada o hafta çalınacak eserlerin tekrarı, hatırlaması yapılmalıdır (Akın, 2001:18).

Görüldüğü üzere hazırlayıcı çalışmalar, her gün mutlaka çalgı çalışmadan önce yapılması gereken çalışmalardır. Çünkü çalışılacak her etüt ve eserin içinde mutlaka belirli hazırlayıcı çalışmalarla ilgili teknik davranışlar yer almaktadır. Bu kimi zaman sağ elde bir yay tekniği, kimi zaman da sol elde çalışılması gereken bir dizi olarak karşımıza çıkmaktadır. Böylelikle seslendirilecek etüt veya eserde yer alan teknik davranışlar, hazırlayıcı çalışmalar ile çalışılarak eser daha iyi yorumlanabilir.

Günümüzde üniversitelerin müzik öğretmeni yetiştiren birimlerindeki keman öğretimi sürecinde, çeşitli yerli veya yabancı kaynakların kullanıldığı bilinmektedir. Ancak icracıların meslek yaşamları boyunca çeşitli kas ve iskelet sistemi problemleriyle karşı karşıya kaldığı düşünüldüğünde, hazırlayıcı çalışmaların uygulanması konusunun daha fazla irdelenmesi, keman öğrencilerinin hazırlayıcı çalışmalar ile ilgili daha fazla bilinçlendirilmesi ayrıca önem arz etmektedir.

Araştırmanın Amacı ve Alt Amaçlar

Yukarıda bahsedilen anlayıştan hareketle; bu çalışmada üniversitelerimizin müzik öğretmeni yetiştiren birimlerinde yürütülen keman öğretimi sürecinde, hazırlayıcı çalışmalardan ne ölçüde faydalandığı ve bu çalışmalara nasıl yaklaşıldığı konusunda durum tespiti yapmak amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır.

1. Keman öğrencilerinin çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmalar ile ilgili tutum ve düşünceleri nasıldır?

2. Keman öğrencilerinin çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmaların kemanda daha ileri seviyeye ulaşmalarına fayda sağlayacağına olan inançları ne ölçüdedir?
3. Keman öğrencileri derslerde ve ders dışında çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmalara ne kadar zaman ayırıyorlar?
4. Keman öğrencilerine verilen çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmaların bilgilendirme, yönlendirme ve denetlenme durumu nedir?
5. Keman öğrencileri çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmalarda kendilerini ne kadar yeterli buluyorlar?
6. Keman öğrencileri verilen çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmaların faydalarını keman çalma performanslarında hissedebiliyorlar mı?
7. Keman öğrencileri hazırlayıcı çalışmalar ile ilgili hangi kaynakları ne sıklıkla kullanıyorlar?

Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, hazırlayıcı çalışmalar ile ilgili düşünce ve tutumların anlaşılması, kullanılan kaynakların tespit edilmesi ve keman eğitimcilerinin öğrencileri hazırlayıcı çalışmalar ile ilgili ne kadar bilgilendirdiklerinin görülmesi açısından önem arz etmektedir. Genel olarak bu çalışmanın, üniversitelerimizin müzik öğretmeni yetiştiren birimlerinde keman eğitimi gören öğrencilerimizin, keman eğitimleri sürecinde daha verimli, daha sağlıklı ve daha bilinçli geçirmelerini sağlamalarına yol gösterici olabileceği düşünülmektedir.

Varsayımlar

1. Keman çalma tekniği yönünden bakılınca hem sağ hem de sol elde çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmaların gerekli olduğu,
2. Seçilen araştırma yöntemi araştırmanın amacına, konusuna ve problem durumuna uygun olduğu,
3. Veri toplama araçlarının bu araştırma için yeterince geçerli ve güvenilir olduğu,
4. Oluşturulacak örneklem grubunun evreni temsil edebilecek nitelikte olduğu varsayılmaktadır.

Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1. 13 Üniversitenin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'ndan keman lisans öğrencileri ile,
2. Yapılan araştırma araştırmacının ulaşabildiği kaynak, sahip olduğu zaman ve maddi olanaklar ile sınırlıdır.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda yürütülen keman derslerinde keman öğrencilerinin hazırlayıcı çalışmalar ile ilgili düşünce ve görüşlerinin tespit edilmesine yönelik genel tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Bu bağlamda veriler "anket" ile elde edilmiş, elde edilen veriler SPSS 16 istatistik programı ile işlenerek çözümlenmiştir.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Türkiye'deki üniversitelerin eğitim fakültelerine bağlı 22 güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi anabilim dalında öğrenim gören keman öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklem grubu ise, yansız atama ile belirlenmiş 13 üniversitenin (Gazi Üniversitesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Uludağ Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Niğde Üniversitesi, On dokuz Mayıs Üniversitesi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi, Erzincan Üniversitesi) güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi anabilim dalında öğrenim gören 214 lisans keman öğrencisinden oluşmaktadır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Anlık tekil tarama yöntemi kullanılarak keman öğrencileri için düzenlenmiş ankette veriler açık uçlu, liste tipi, kategori, sıralama ve likert tipi beşli dereceleme ölçeğine uygun sorulardan elde edilmiş cevaplardan toplanmıştır. Uygulanan anket sonucunda elde edilen veriler ortalama değer, standart sapma, frekans ve yüzde olarak tablolaştırılarak yorumlanmıştır. 13 üniversiteden 214 öğrenciye uygulanan anketin yapı geçerliliğini ve güvenilirliğini saptamak için 39 sorudan oluşan 2. bölümüne anketin güvenilirliğinin göstergesi olarak alfa iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. Buna göre öğrencilere uygulanan anketin hesaplanan Cronbach's Alfa güvenilirlik katsayısı ,90 olarak tespit edilmiştir.

Keman öğrencilerinin hazırlayıcı çalışmaların kullanılma durumu ile ilgili düşünce ve görüşlerini almak amacıyla kullanılan anket 5'li Likert Tipinde tasarlanmış olup tamlık düzeyi 1,00 ile 5,00 arasında değişmektedir. Ölçeklerde yer alan aralıkların birbirlerine eşit olduğu düşünülerek (4/5) aralıkların sınırı şu şekilde belirlenmiştir:

$$a = \frac{\text{En yüksek puan} - \text{en düşük puan}}{\text{grup sayısı}}$$

Bu çalışma için aralık katsayısı $a = 0,80$ olarak bulunmuştur.

	Seçenek	Sınırı
1-	Hiç Katılmıyorum	1,00
2-	Çok Az Katılıyorum	1,81
3-	Kısmen Katılıyorum	2,61
4-	Büyük Ölçüde Katılıyorum	3,41
5-	Tamamen Katılıyorum	4,21

Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın bu bölümünde toplanan verilerin çözümlenmesi sonucu elde edilen bulgulara ve bu bulgulara ilişkin yorumlara yer verilmektedir. Bulgular belirlenen alt probleme göre sıralanarak yorumlanmıştır.

Sayısal Dağılımlar

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Keman Öğrencilerinin Buldukları Üniversitelere Göre Sayısal Dağılımları

Üniversite	Öğrenci	
	<i>f</i>	%
Abant İzzet Baysal Üniversitesi GSEB ME ABD	18	8,4
Balıkesir Üniversitesi GSEB ME ABD	19	8,9
Dokuz Eylül Üniversitesi GSEB ME ABD	15	7,0
Erzincan Üniversitesi GSEB ME ABD	18	8,4
Gazi Üniversitesi GSEB ME ABD	13	6,1
Gaziosmanpaşa Üniversitesi GSEB ME ABD	15	7,0
İnönü Üniversitesi GSEB ME ABD	25	11,7
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi GSEB ME ABD	22	10,3
Necmettin Erbakan Üniversitesi GSEB ME ABD	23	10,7
Niğde Üniversitesi GSEB ME ABD	12	5,6
On Dokuz Mayıs Üniversitesi GSEB ME ABD	5	2,3
Uludağ Üniversitesi GSEB ME ABD	17	7,9
Yüzüncü Yıl Üniversitesi GSEB ME ABD	12	5,6
Toplam	214	100

Tablo 1' de görüldüğü gibi araştırmaya 13 üniversitenin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'ndan 214 keman öğrencisi katılmıştır.

Tablo 2. Araştırmaya Katılan Keman Öğrencilerinin Okudukları Sınıfa Göre Sayısal Dağılımları

Sınıf	<i>f</i>	%
1	40	18,7
2	61	28,5
3	57	26,6
4	56	26,2
Toplam	214	100

Tablo 2’de araştırmaya katılan 214 keman öğrencisinin 40’ının 1. sınıf, 61’inin 2. sınıf, 57’sinin 3. sınıf ve 56’sının 4. sınıf öğrencisi olduğu görülmektedir.

Tablo 3. Araştırmaya Katılan Keman Öğrencilerinin Aldıkları Keman Eğitimi Sürelerine Göre Sayısal Dağılımları

Öğrencilerin Keman Eğitimi Alma Süreleri (Yıl)													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	N
<i>f</i>	16	7	18	18	23	45	39	32	5	9	1	1	214
%	7,5	3,3	8,4	8,4	10,7	21,0	18,2	15,0	2,3	4,2	,5	,5	100

Tablo 3’te araştırmaya katılan 214 keman öğrencisinin 45’inin 6, 39’unun 7 ve 32 sinin 8 sene keman eğitimi aldıkları görülmektedir. Bu verilere göre bu öğrencilerin Güzel Sanatlar Lisesi mezunu olduğu söylenebilir.

Birinci Alt Amaca İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın birinci alt amacı “Keman öğrencilerinin çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmalar ile ilgili tutum ve düşünceleri nasıldır?”. Buna göre;

Tablo 4. Keman Öğrencilerinin Çalgısız ve Çalgılı Hazırlayıcı Çalışmalar İle İlgili Tutum ve Düşünceleri

Öğrenci Görüşleri	Tamamen		Büyük Ölçüde		Kısmen		Çok Az		Hiç		Ss	\bar{X}	N
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%			
<u>Çalgısız</u> hazırlayıcı çalışmalar çalışmaktan zevk almıyorum	40	18,7	31	14,5	67	31,3	43	20,1	33	15,4	1,31	3,00	214
<u>Çalgılı</u> hazırlayıcı çalışmalar çalışmaktan zevk almıyorum	39	18,2	32	15,0	54	25,2	41	19,2	48	22,4	1,40	2,87	214
Bireysel fizyolojik dezavantajlarının <u>çalgısız</u> hazırlayıcı çalışmalar sayesinde ortadan kalkabileceğini düşünüyorum	52	24,3	58	27,1	69	32,3	20	9,3	15	7,0	2,32	3,66	214
Kemanda duruş ve tutuş bozukluklarının <u>çalgısız</u> çalışmalar yaparak düzeltilebileceğini düşünürüm	55	25,7	45	21,0	60	28,0	27	12,6	27	12,6	1,32	3,34	214

<u>Çalgısız</u> hazırlayıcı çalışmalar benim için vakit kaybıdır	27	12,6	15	7,0	47	22,0	34	15,9	91	42,5	1,40	2,31	214
<u>Çalgısız</u> hazırlayıcı çalışmalar bedenimin farkında olmamı sağlar	62	29,0	38	17,8	73	34,1	25	11,7	16	7,5	1,23	3,49	214
<u>Çalgısız</u> hazırlayıcı çalışmalar yaparak keman çalışma süremi uzatabilirim	49	22,9	50	23,4	63	29,4	32	15,0	20	9,3	1,24	3,35	214
Kemandaki günlük çalışmalar ve hazırlayıcı çalışmalar ile ilgili kaynaklar yeterince anlaşılabilir	56	26,2	66	30,8	54	25,2	27	12,6	11	5,1	1,15	3,60	214
<u>Çalgılı</u> hazırlayıcı çalışmalar benim için vakit kaybıdır	26	12,1	21	9,8	30	14,0	30	14,0	107	50,0	1,47	2,20	214
<u>Çalgılı</u> hazırlayıcı çalışmaların ilerlememe engel olduğunu düşünüyorum	26	12,1	15	7,0	31	14,5	24	11,2	118	55,1	1,43	2,09	214
<u>Çalgılı</u> hazırlayıcı çalışmalarla notaları tanıyamama yardımcı olur	108	50,5	49	22,9	30	14,0	18	8,4	9	4,2	1,16	4,07	214

Tablo 4. incelendiğinde elde edilen bulgulardan çıkan aritmetik ortalama verilerine göre, keman öğrencilerinin, çalgısız hazırlayıcı çalışmaları çalışmaktan zevk almadıkları görüşüne ($\bar{x}=3,00$) kısmen, çalgılı hazırlayıcı çalışmaları çalışmaktan zevk almadıkları görüşüne ($\bar{x}=2,87$) kısmen, keman eğitiminde bireysel fizyolojik dezavantajlarının çalgısız hazırlayıcı çalışmalar sayesinde ortadan kalkabileceği görüşüne büyük ölçüde ($\bar{x}=3,66$), kemandaki duruş ve tutuş bozukluklarının çalgısız çalışmalar yaparak düzeltilebileceği görüşüne kısmen ($\bar{x}=3,34$), çalgısız hazırlayıcı çalışmaların bireyin bedeninin farkında olmasını sağladığı görüşüne büyük ölçüde ($\bar{x}=3,49$), çalgısız hazırlayıcı çalışmalar yapıldığında keman çalışma süresinin de uzayacağı görüşüne kısmen ($\bar{x}=3,35$), kemandaki kullanılan günlük çalışmalar ve hazırlayıcı çalışmalar ile ilgili kaynakların yeterince anlaşılabilir olduğu görüşüne büyük ölçüde ($\bar{x}=3,60$), çalgılı hazırlayıcı çalışmaların notaları tanımlarına yardımcı olduğu görüşüne büyük ölçüde ($\bar{x}=4,07$) oranında katıldıkları görülmektedir.

Ayrıca aynı tablo incelendiğinde keman öğrencilerinin çalgısız hazırlayıcı çalışmaların kendileri için vakit kaybı olduğu görüşüne çok az ($\bar{x}=2,31$), çalgılı hazırlayıcı çalışmaların kendileri için vakit kaybı olduğu görüşüne çok az ($\bar{x}=2,20$) ve bu çalışmaların ilerlemelerine engel olduğu görüşüne yine çok az ($\bar{x}=2,09$) oranında katıldıkları görülmektedir. Bu bulgulara göre keman öğrencilerinin çalgısız ve çalgılı hazırlayıcı çalışmaları çalışmaktan pek zevk almadıkları, keman eğitiminde bireysel fizyolojik dezavantajlarının çalgısız hazırlayıcı çalışmalar sayesinde ortadan kalkabileceği, kemandaki duruş ve tutuş bozukluklarının çalgısız çalışmalar yaparak düzeltilebileceği, çalgısız hazırlayıcı çalışmaların bireyin bedeninin farkında olmasını sağladığı, çalgısız hazırlayıcı çalışmalar yapıldığında keman çalışma süresinin de uzayacağı, kemandaki kullanılan günlük çalışmalar ve hazırlayıcı çalışmalar ile ilgili kaynakların yeterince anlaşılabilir olduğu ve çalgılı hazırlayıcı çalışmaların notaları tanımlarına yardımcı olduğunu düşündükleri söylenebilir. Ayrıca keman öğrencilerinin çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmaların kendileri için vakit kaybı olmadığı ve bu çalışmaların öğrencilerin ilerlemelerine engel olduğu görüşüne pek katılmadıkları, ancak bu konuda öğretim elemanları tarafından daha fazla ikna edilmeleri gerektiği söylenebilir.

İkinci Alt Amaca İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın ikinci alt amacı “Keman öğrencilerinin çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmaların kemanda daha iyi seviyeye ulaşmalarına fayda sağlayacağına olan inançları ne ölçüdedir?”. Buna göre;

Tablo 5. Keman Öğrencilerinin Çalgısız ve Çalgılı Hazırlayıcı Çalışmaların Kemanda Daha İyi Seviyeye Ulaşmalarına Fayda Sağlayacağına Olan İnançları

Öğrenci Görüşleri	Tamamen		Büyük Ölçüde		Kısmen		Çok Az		Hiç		Ss	\bar{X}	N
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Keman eğitimimizde <u>çalgısız</u> hazırlayıcı çalışmalar psikomotor gelişimim için gereklidir	96	44,9	39	18,2	58	27,1	14	6,5	7	3,3	1,13	3,94	214
<u>Çalgısız</u> hazırlayıcı çalışmaların kemanda daha iyi seviyeye ulaşmama fayda sağlayacağına inanıyorum	50	23,4	60	28,0	58	27,1	23	10,7	23	10,7	1,25	3,42	214
Keman eğitiminde <u>çalgılı</u> hazırlayıcı çalışmalar psikomotor gelişimim için gereklidir	81	37,9	66	30,8	48	22,4	15	7,0	4	1,9	1,02	3,95	214
<u>Çalgılı</u> hazırlayıcı çalışmaların kemanda daha iyi seviyeye ulaşmama fayda sağlayacağına inanıyorum	97	45,3	64	29,9	37	17,3	12	5,6	4	1,9	1,05	4,11	214
<u>Çalgılı</u> hazırlayıcı çalışmalar acilitemi geliştir	101	47,2	57	26,6	43	20,1	9	4,2	4	1,9	,99	4,13	214
<u>Çalgılı</u> hazırlayıcı çalışmalar nüanslarımı belirginleştirir	102	47,7	63	29,4	35	16,4	9	4,2	5	2,3	,99	4,15	214
<u>Çalgılı</u> hazırlayıcı çalışmalar çalıştığım etüt ve eserleri daha özgüvenle çalmamı sağlar	120	56,1	52	24,3	34	15,9	5	2,3	3	1,4	,91	4,31	214
<u>Çalgılı</u> hazırlayıcı çalışmalar entonasyon sorunlarımı giderir	117	54,7	45	21,0	39	18,2	10	4,7	3	1,4	,99	4,22	214
<u>Çalgılı</u> hazırlayıcı çalışmalar daha hızlı deşifre yapmamı sağlar	115	53,7	48	22,4	30	14,0	15	7,0	6	2,8	1,08	4,17	214
<u>Çalgılı</u> hazırlayıcı çalışmalar ile ritmik grupları daha hızlı tanıyıp okurum	111	51,9	54	25,2	36	16,8	8	3,7	5	2,3	1,00	4,20	214
<u>Çalgılı</u> hazırlayıcı çalışmalar nüansları zihnimde somutlaştırmama yardımcı olur	102	47,7	48	22,4	41	19,2	19	8,9	4	1,9	1,09	4,05	214
<u>Çalgılı</u> hazırlayıcı çalışmalar işitsel algımın gelişmesine katkı sağlar	115	53,7	48	22,4	32	15,0	13	6,1	6	2,8	1,07	4,18	214
<u>Çalgılı</u> hazırlayıcı çalışmalar tonalitemin gelişmesine yardımcı olur	105	49,1	50	23,4	33	15,4	17	7,9	9	4,2	1,15	4,05	214

Tablo 5. incelendiğinde elde edilen bulgulardan çıkan aritmetik ortalama verilerine göre, keman öğrencilerinin keman eğitiminde çalgısız hazırlayıcı çalışmaların psikomotor gelişimleri için gerekli olduğu görüşüne büyük ölçüde ($\bar{x}=3,94$), çalgısız hazırlayıcı çalışmaların kemanda daha iyi seviyeye ulaşmalarına fayda sağlayacağına inandıkları görüşüne büyük ölçüde ($\bar{x}=3,42$), keman eğitiminde çalgılı hazırlayıcı çalışmaların psikomotor gelişimleri için gerekli olduğu görüşüne büyük ölçüde ($\bar{x}=3,95$) katıldıkları görülmektedir.

Ayrıca aynı tablo incelendiğinde keman öğrencilerinin çalgılı hazırlayıcı çalışmaların kemanda daha iyi seviyeye ulaşmalarına fayda sağlayacağına inandıkları görüşüne büyük ölçüde ($\bar{x}=4,11$), aceliteyi geliştirdiği görüşüne büyük ölçüde ($\bar{x}=4,13$), nüansları belirginleştirdiği görüşüne büyük ölçüde ($\bar{x}=4,15$), çalışılan etüt ve eserlerin daha özgüvenle çalınmasını sağladığı görüşüne tamamen ($\bar{x}=4,31$), entonasyon sorunlarını giderdiği görüşüne tamamen ($\bar{x}=4,22$), daha hızlı deşifre yapmalarını sağladığı görüşüne büyük ölçüde ($\bar{x}=4,17$), ritmik grupları daha hızlı tanıyıp okumalarına fayda sağladığı görüşüne tamamen ($\bar{x}=4,20$), nüansları zihinlerinde somutlaştırmalarına yardımcı olduğu görüşüne büyük ölçüde ($\bar{x}=4,05$), işitsel algılarının gelişmesine yardım ettiği görüşüne büyük ölçüde ($\bar{x}=4,18$) ve tonalitelerinin gelişmesine yardımcı olduğu görüşüne yine büyük ölçüde ($\bar{x}=4,05$) oranında katıldıkları görülmektedir. Bu bulgulardan hareketle keman öğrencilerinin çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmaların kemanda daha iyi seviyeye ulaşmalarına fayda sağlayacağına olan inançlarının üst düzeyde olduğu söylenebilir.

Üçüncü Alt Amaca İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın üçüncü alt amacı “Keman öğrencileri derslerde ve ders dışında çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmalara ne kadar zaman ayırıyorlar?”. Buna göre;

Tablo 6. Keman Öğrencilerinin Keman Çalışmadan Önce Çalgısız Hazırlayıcı Egzersiz Yapma Süreleri

	<i>f</i>	%
1-5 dk	51	23,8
6-10 dk	44	20,6
11-15 dk	20	9,3
16 dk üstü	12	5,6
Hiç	86	40,2
TOPLAM	214	100

Tablo 6. incelendiğinde, keman öğrencilerinin %40'ının keman çalışmadan önce çalgısız hazırlayıcı egzersiz yapmadıkları, %23'lük bir kesimin 1-5 dakika, %20,6'lık bir kesimin de 6-10 dakika arasında bu çalışmalara zaman ayırdığı görülmektedir. Bu bulgulara göre keman öğrencilerinin keman çalışmalarından önce yeterli sürede çalgısız hazırlayıcı egzersiz yapmadığı söylenebilir.

Tablo 7. Keman Öğrencilerinin Keman Çalışmadan Önce Çalgılı Hazırlayıcı Egzersiz Yapma Süreleri

	<i>f</i>	%
1-5 dk	32	15
6-10 dk	49	22,9
11-15 dk	53	24,8
16 dk üstü	66	30,8
Hiç	14	6,5
TOPLAM	214	100

Tablo 7. incelendiğinde, keman öğrencilerinin keman çalışmadan önce çalgılı hazırlayıcı egzersiz yapma sürelerinin %30 ile en fazla 16 dakika olduğu, %6,5'lik bir kesimin ise bu çalışmalara hiç zaman ayırmadığı görülmektedir. Bu bulgulara göre keman öğrencilerinin keman çalışmalarından önce yeterli sürede çalgılı hazırlayıcı egzersiz yaptığı söylenebilir.

Tablo 8. Keman Öğrencilerinin Keman Derslerinde Çalgısız Hazırlayıcı Egzersiz Yapma Süreleri

	1-5 dk		6-10 dk		11-15 dk		16 dk üstü		Hiç	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğrenci	44	20,6	29	13,6	19	8,9	11	5,1	111	51,9

Tablo 8. incelendiğinde, keman öğrencilerinin %51,9'unun keman derslerinde çalgısız hazırlayıcı egzersiz yapmadığı görülmektedir. Bu bulgulara göre keman öğrencilerinin keman derslerinde yeterli sürede çalgısız hazırlayıcı egzersiz yapmadığı söylenebilir.

Tablo 9. Keman Öğrencilerinin Keman Derslerinde Çalgılı Hazırlayıcı Egzersiz Yapma Süreleri

	1-5 dk		6-10 dk		11-15 dk		16 dk üstü		Hiç	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğrenci	33	15,4	56	26,2	46	21,5	47	22	32	15

Tablo 9. incelendiğinde, keman öğrencilerinin keman derslerinde çalgılı hazırlayıcı egzersiz yapma sürelerinin %26,2 ile 6-10 dakika ve %21,5 ile 11-15 dakika arasında olduğu görülmektedir. Bu bulgulara göre keman öğrencilerinin derslerde çalgılı hazırlayıcı çalışmalara belli oranda da olsa yer vermeye çalıştıkları söylenebilir.

Tablo 10. Keman Öğrencilerinin Çalgısız ve Çalgılı Hazırlayıcı Çalışmaları Çalışma Durumları

Öğrenci Görüşleri	Tamamen		Büyük Ölçüde		Kısmen		Çok Az		Hiç		Ss	\bar{X}	N
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Keman çalışmadan önce esneme ve germe çalışmalarını sıklıkla yaparım	28	13,1	36	16,8	49	22,9	39	18,2	62	29,0	1,38	2,66	214
<u>Çalgılı</u> hazırlayıcı çalışmaları kol ve parmaklarım ağrıdığı için kısa keserim	30	14,0	35	16,4	73	34,1	44	20,6	32	15,0	1,23	2,93	214
<u>Çalgılı</u> hazırlayıcı çalışmalar yaptıktan sonra kendimi yorgun hissedirim	49	22,9	31	14,5	76	35,5	35	16,4	23	10,7	1,26	3,22	214
Sağ el için yazılmış <u>çalgılı</u> hazırlayıcı çalışmaları daha sık kullanırım	47	22,0	58	27,1	60	28,0	26	12,1	23	10,7	1,25	3,37	214
Sol el için yazılmış <u>çalgılı</u> hazırlayıcı çalışmaları daha sık kullanırım	57	26,6	48	22,4	71	33,2	21	9,8	17	7,9	1,20	3,50	214

Tablo 10'dan elde edilen bulgulardan çıkan aritmetik ortalama verileri esas alındığında, keman öğrencilerinin derslerinde esneme ve germe çalışmalarını yaptıkları görüşüne kısmen ($\bar{X}=2,66$), öğrenciler kol ve parmaklarının ağrıdığı söylediği için derslerinde çalgılı hazırlayıcı çalışmaları kısa kestikleri görüşüne kısmen ($\bar{X}=2,93$), çalgılı hazırlayıcı çalışmalar yaptıktan sonra kendilerini yorgun hissettikleri görüşüne kısmen ($\bar{X}=3,22$), sağ el için yazılmış çalgılı hazırlayıcı çalışmaları daha sık kullandıkları görüşüne kısmen ($\bar{X}=3,37$) ve

sol el için yazılmış çalgılı hazırlayıcı çalışmaları daha sık kullandıkları görüşüne büyük ölçüde ($\bar{X}=3,50$) oranında katıldıkları görülmektedir. Bu bulgulardan hareketle keman öğrencilerinin derslerinde esneme ve germe çalışmalarına pek çalışmadıkları, kas ve iskelet sistemlerinin keman çalmadan önce yeterince hazırlanmadığı ve bunun bir alışkanlık haline dönüşmediği, arşeyi tuttıkları sağ ellerinden çok tuşedeki sol el parmakları ile ilgili egzersiz çalışmayı tercih ettikleri dolayısıyla keman öğrencilerinin derslerde çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmalar çalışma alışkanlığının istenen düzeyde olmadığı söylenebilir.

Dördüncü Alt Amaca İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın dördüncü alt amacı “Keman öğrencilerine verilen çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmaların bilgilendirme, yönlendirme ve denetlenme durumu nedir?”. Buna göre;

Tablo 11. Keman Öğrencilerinin Çalgısız ve Çalgılı Hazırlayıcı Çalışmaların Bilgilendirilme, Yönlendirilme ve Denetlenme Durumlarına İlişkin Görüşleri

Öğrenci Görüşleri	Tamamen		Büyük Ölçüde		Kısmen		Çok Az		Hiç		Ss	\bar{X}	N
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Dersi yürüttüğüm keman öğretim elemanı ile <u>çalgısız</u> hazırlayıcı çalışmaların önemi hakkında konuşuruz	37	17,3	31	14,5	43	20,1	34	15,9	69	32,2	1,48	2,68	214
Dersi yürüttüğüm keman öğretim elemanı ders içi ve ders dışında <u>çalgısız</u> çalışmalar yapmam için beni teşvik eder	48	22,4	51	23,8	53	24,8	27	12,6	35	16,4	1,36	3,23	214
Dersi yürüttüğüm keman öğretim elemanı ders içi ve ders dışında <u>çalgısız</u> çalışmalar yapmamı denetler	35	16,4	38	17,8	50	23,4	39	18,2	52	24,3	1,40	2,83	214
Dersi yürüttüğüm keman öğretim elemanı ile <u>çalgılı</u> hazırlayıcı çalışmaların önemi hakkında konuşuruz	68	31,8	54	25,2	37	17,3	26	12,1	29	13,6	1,39	3,49	214
Dersi yürüttüğüm keman öğretim elemanı ders içi ve ders dışında <u>çalgılı</u> hazırlayıcı çalışmalar yapmam için beni teşvik eder	83	38,8	52	24,3	40	18,7	23	10,7	16	7,5	1,27	3,76	214
Dersi yürüttüğüm keman öğretim elemanı ders içi ve ders dışında <u>çalgılı</u> hazırlayıcı çalışmalar yapmamı denetler	74	34,6	46	21,5	50	23,4	18	8,4	26	12,1	1,35	3,57	214

Tablo 11 incelendiğinde elde edilen bulgulardan çıkan aritmetik ortalama verilerine göre, öğrencilerin keman öğretim elemanları ile çalgısız hazırlayıcı çalışmaların önemi hakkında konuştukları görüşüne kısmen ($\bar{x}=2,68$), keman öğretim elemanlarının kendilerini ders içi ve ders dışında çalgısız çalışmalar yapmaları için teşvik ettikleri görüşüne kısmen ($\bar{x}=3,23$), keman öğretim elemanlarının kendilerini ders içi ve ders dışında çalgısız çalışmalar yapıp yapmadıklarını denetledikleri görüşüne kısmen ($\bar{x}=2,83$), keman öğretim elemanları ile çalgılı hazırlayıcı çalışmaların önemi hakkında konuştukları görüşüne büyük ölçüde ($\bar{x}=3,49$), keman öğretim elemanlarının kendilerini ders içi ve ders dışında çalgılı çalışmalar yapmaları için teşvik ettikleri görüşüne büyük ölçüde ($\bar{x}=3,76$), keman öğretim elemanlarının kendilerini ders içi ve ders dışında çalgılı çalışmalar yapıp yapmadıklarını denetledikleri görüşüne büyük ölçüde ($\bar{x}=3,57$) oranında katıldıkları görülmektedir. Bu bulgulara göre keman öğrencilerinin keman öğretim elemanları tarafından, çalgısız hazırlayıcı çalışmalara oranla çalgılı hazırlayıcı çalışmalar ile ilgili daha fazla bilgilendirildikleri, yönlendirildikleri ve denetlendikleri söylenebilir.

Beşinci Alt Amaca İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın beşinci alt amacı “Keman öğrencileri çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmalarda kendilerini ne kadar yeterli buluyorlar?”. Buna göre;

Tablo 12. Keman Öğrencilerinin Çalgısız Hazırlayıcı Çalışmalar Hakkında Yeterli Bilgi Sahibi Olma Durumları

	Tamamen		Büyük Ölçüde		Kısmen		Çok Az		Hiç		Ss	\bar{X}	N
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Öğrenci	22	10,3	29	13,6	68	31,8	53	24,8	42	19,6	1,22	2,70	214

Tablo 12 incelendiğinde elde edilen bulgulardan çıkan aritmetik ortalama verilerine göre, keman öğretim elemanlarının çalgısız hazırlayıcı çalışmalar hakkında yeterli bilgi sahibi oldukları görüşüne kısmen ($\bar{x}=3,35$), keman öğrencilerinin ise aynı görüşe yine kısmen ($\bar{x}=2,70$) oranında katıldıkları görülmektedir. Bu bulgulara göre keman öğretim elemanlarının ve keman öğrencilerinin çalgısız hazırlayıcı çalışmalar ile ilgili istenen düzeyde bilgi sahibi olmadıkları söylenebilir.

Tablo 13. Keman Öğrencilerinin Çalgılı Hazırlayıcı Çalışmalar Hakkında Yeterli Bilgi Sahibi Olma Durumları

	Tamamen		Büyük Ölçüde		Kısmen		Çok Az		Hiç		Ss	\bar{X}	N
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Öğrenci	34	15,9	55	25,7	74	34,6	31	14,5	20	9,3	1,16	3,24	214

Tablo 13. incelendiğinde elde edilen bulgulardan çıkan aritmetik ortalama verilerine göre, keman öğretim elemanlarının çalgılı hazırlayıcı çalışmalar hakkında yeterli bilgi sahibi oldukları görüşüne büyük ölçüde ($\bar{x}=4,00$), keman öğrencilerinin ise aynı görüşe kısmen ($\bar{x}=3,24$) oranında katıldıkları görülmektedir. Bu bulgulara göre her ne kadar keman öğretim elemanlarının çalgılı hazırlayıcı çalışmalar ile ilgili yeterli düzeyde bilgi sahibi oldukları görülse de bunun keman öğrencilerine istenen düzeyde yansımadığı söylenebilir.

Altıncı Alt Amaca İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın altıncı alt amacı “Keman öğrencileri verilen çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmaların faydalarını keman çalma performanslarında hissedebiliyorlar mı?”. Buna göre;

Tablo 14. Keman Öğrencilerinin Verilen Çalgısız Hazırlayıcı Çalışmaların Faydalarını Keman Çalmalarında Hissedebilme Durumları

	Tamamen		Büyük Ölçüde		Kısmen		Çok Az		Hiç		Ss	\bar{X}	N
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Öğrenci	51	23,8	47	22,0	50	23,4	36	16,8	30	14,0	1,35	3,24	214

Tablo 14. incelendiğinde elde edilen bulgulardan çıkan aritmetik ortalama verilerine göre, keman öğrencilerinin verilen çalgısız hazırlayıcı çalışmaların faydalarını keman çalmalarında hissedebildiklerine ilişkin görüşe kısmen ($\bar{X}=3,24$) oranında katıldıkları görülmektedir. Bu bulgulara göre keman öğrencilerinin verilen çalgısız hazırlayıcı çalışmalar ile beledikleri faydayı hissedemedikleri söylenebilir.

Tablo 15. Keman Öğrencilerinin Verilen Çalgılı Hazırlayıcı Çalışmaların Faydalarını Keman Çalmalarında Hissedebilme Durumları

	Tamamen		Büyük Ölçüde		Kısmen		Çok Az		Hiç		Ss	\bar{X}	N
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Öğrenci	88	41,1	67	31,3	31	14,5	16	7,5	12	5,6	1,16	3,94	214

Tablo 15. incelendiğinde elde edilen bulgulardan çıkan aritmetik ortalama verilerine göre, keman öğrencilerinin verilen çalgılı hazırlayıcı çalışmaların faydalarını keman çalmalarında hissedebildiklerine ait görüşe büyük ölçüde ($\bar{X}=3,94$) oranında katıldıkları görülmektedir. Bu bulgulara göre keman öğrencilerinin verilen çalgılı hazırlayıcı çalışmalar ile beledikleri faydayı hissedebildikleri söylenebilir.

Yedinci Alt Amaca İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın yedinci alt amacı “Keman öğrencileri hazırlayıcı çalışmalar ile ilgili hangi kaynağı ne sıklıkla kullanıyor?”. Buna göre;

Tablo 16. Keman Öğrencilerinin Kullandıkları Hazırlayıcı Çalışmalar

Kitaplar	Her Zaman		Genellikle		Bazen		Ara Sıra		Hiç		\bar{X}	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
	1	Sevcik Violin Studies: School Of Technique Op. 1 Part 1	23	10,7	26	12,1	28	13,1	16	7,5		121
2	Sevcik Violin Studies: School Of Violin Technique Op.1 Part 2	15	7,0	21	9,8	27	12,6	14	6,5	137	64,0	1,89
3	Sevcik Violin Studies: School Of Violin Technique Op.1 Part 3	14	6,5	14	6,5	23	10,7	13	6,1	149	69,6	1,93
4	Sevcik Violin Studies: School Of Violin Technique Op.1 Part 4	12	5,6	15	7,0	24	11,2	12	5,6	151	70,6	1,71
5	Sevcik Violin Studies, Opus 2, Part 1: School of Bowing Technique	7	3,3	16	7,5	21	9,8	20	9,3	150	70,1	1,64

6	Sevcik Violin Studies, Opus 2, Part 2: School of Bowing Technique	8	3,7	10	4,7	21	9,8	11	5,1	164	76,6	1,53
7	Sevcik Violin Studies, Opus 2, Part 3: School of Bowing Technique	10	4,7	8	3,7	16	7,5	14	6,5	166	77,6	1,51
8	Sevcik Violin Studies, Opus 2, Part 4: School of Bowing Technique	8	3,7	10	4,7	15	7,0	15	7,0	166	77,6	1,50
9	Sevcik Violin Studies, Opus 2, Part 5: School of Bowing Technique	8	3,7	8	3,7	20	9,3	13	6,1	165	77,1	1,50
10	Sevcik Violin Studies, Opus 2, Part 6: School of Bowing Technique	8	3,7	7	3,3	19	8,9	14	6,5	166	77,6	1,49
11	Otakar Sevcik: Violin Studies - 40 Variations Op.3	5	2,3	4	1,9	14	6,5	18	8,4	173	80,8	1,36
12	Otakar Sevcik: Violin Studies - Violin Method For Beginners Op.6 Part 1	7	3,3	3	1,4	13	6,1	16	7,5	175	81,8	1,36
13	Otakar Sevcik: Violin Studies - Violin Method For Beginners Op.6 Part 2	3	1,4	3	1,4	15	7,0	15	7,0	178	83,2	1,30
14	Sevcik Violin Studies - Opus 7, Part 1: Studies Preparatory to the Shake and Development in Double-Stopping	6	2,8	4	1,9	16	7,5	13	6,1	175	81,8	1,37
15	Sevcik Violin Studies - Opus 7, Part 2: Studies Preparatory to the Shake and Development in Double-Stopping	5	2,3	4	1,9	11	5,1	19	8,9	175	81,8	1,34
16	Changes of Position and Preparatory Scale Studies, Op.8 (Ševčík, Otakar)	4	1,9	6	2,8	12	5,6	14	6,5	178	83,2	1,33
17	Preparatory Exercises in Double-Stopping, Op.9 (Ševčík, Otakar)	4	1,9	5	2,3	12	5,6	13	6,1	180	84,1	1,31
18	School of Intonation on an Harmonic Basis for Violin, Op.11 (Ševčík, Otakar) Part 1	7	3,3	4	1,9	19	8,9	13	6,1	171	79,9	1,42
19	School of Intonation on an Harmonic Basis for Violin, Op.11 (Ševčík, Otakar) Part 2	7	3,3	3	1,4	15	7,0	14	6,5	175	81,8	1,37
20	School of Intonation on an Harmonic Basis for Violin, Op.11 (Ševčík, Otakar) Part 3	4	1,9	2	,9	11	5,1	14	6,5	183	85,5	1,27
21	School of Intonation on an Harmonic Basis for Violin, Op.11 (Ševčík, Otakar) Part 4	3	1,4	0	0	14	6,5	10	4,7	187	87,4	1,23
22	School of Intonation on an Harmonic Basis for Violin, Op.11(Ševčík,Otakar) Part 5	3	1,4	2	,9	15	7,0	7	3,3	187	87,4	1,25
23	School of Intonation on an Harmonic Basis for Violin, Op.11 (Ševčík, Otakar) Part 6	4	1,9	1	,5	15	7,0	8	3,7	186	86,9	1,26
24	School of Intonation on an Harmonic Basis for Violin, Op.11 (Ševčík, Otakar) Part 7	3	1,4	3	1,4	14	6,5	7	3,3	187	87,4	1,26
25	School of Intonation on an Harmonic Basis for Violin, Op.11 (Ševčík, Otakar) Part 8	4	1,9	1	,5	16	7,5	9	4,2	184	86,0	1,28
26	School of Intonation on an Harmonic Basis for Violin, Op.11 (Ševčík, Otakar) Part 8	3	1,4	4	1,9	13	6,1	9	4,2	185	86,4	1,27
27	School of Intonation on an Harmonic Basis for	2	,9	4	1,9	12	5,6	9	4,2	187	87,4	1,24

	Violin, Op.11 (Ševčík, Otakar) Part 9											
28	School of Intonation on an Harmonic Basis for Violin, Op.11 (Ševčík, Otakar) Part 10	2	,9	4	1,9	10	4,7	10	4,7	188	87,9	1,23
29	School of Intonation on an Harmonic Basis for Violin, Op.11 (Ševčík, Otakar) Part 11	3	1,4	1	,5	12	5,6	7	3,3	191	89,3	1,21
30	School of Intonation on an Harmonic Basis for Violin, Op.11 (Ševčík, Otakar) Part 12	3	1,4	2	,9	9	4,2	10	4,7	190	88,8	1,21
31	School of Intonation on an Harmonic Basis for Violin, Op.11 (Ševčík, Otakar) Part 13	3	1,4	4	1,9	9	4,2	7	3,3	191	89,3	1,22
32	School of Intonation on an Harmonic Basis for Violin, Op.11 (Ševčík, Otakar) Part 14	3	1,4	3	1,4	9	4,2	9	4,2	190	88,8	1,22
33	Henry Schradieck: School Of Violin Technics Book 1	6	2,8	12	5,6	12	5,6	18	8,4	166	77,6	1,47
34	Henry Schradieck: School Of Violin Technics Book 2	6	2,8	8	3,7	10	4,7	14	6,5	176	82,2	1,38
35	Henry Schradieck: School Of Violin Technics Book 3	7	3,3	8	3,7	8	3,7	10	4,7	181	84,6	1,36
36	Henry Schradieck: -The School of Violin Technics Complete: Books 1-3 and Complete Scale Studies	5	2,3	4	1,9	6	2,8	15	7,0	184	86,0	1,27
37	Jacob Dont – Op.37 – 24 Preparatory Studies for Violin	14	6,5	6	2,8	11	5,1	10	4,7	173	80,8	1,49
38	Heinrich Ernst Kayser – Op.20 – 36 Elementary and Progressive Studies for the Violin	10	4,7	9	4,2	16	7,5	13	6,1	166	77,6	1,52
39	Carl Flesch – Basic Studies for Violin	5	2,3	5	2,3	9	4,2	9	4,2	186	86,9	1,28
40	Carl Flesch - Scale System: Scale Exercises In All Major And Minor Keys For Daily Study	8	3,7	3	1,4	8	3,7	9	4,2	186	86,9	1,30
41	Carl Flesch - Problems of Tone Productions in Violin Playing	5	2,3	7	3,3	5	2,3	5	2,3	192	89,7	1,26
42	Jacques Fereol Mazas - Violinschule : (Methode de Violon : Violin School	13	6,1	15	7,0	19	8,9	13	6,1	154	72,0	1,69
43	Jacques Fereol Mazas - 75 Melodious And Progressive Studies, Op. 36 - Book 1	12	5,6	20	9,3	21	9,8	12	5,6	149	69,6	1,75
44	Jan Hrimaly - Scale Studies For The Violin	2	,9	7	3,3	5	2,3	7	3,3	193	90,2	1,21
45	Josephine Trott - Melodious Double-Stops - Book 1 (Violin)	2	,9	5	2,3	5	2,3	5	2,3	197	92,1	1,17
46	Harvey S. Whistler - Introducing the Positions, Volume 1 – Violin - Third and Fifth Position	1	,5	6	2,8	4	1,9	4	1,9	199	93,0	1,15
47	Harvey S. Whistler - Introducing the Positions, Volume 2 – Violin - Second, Fourth, Sixth and Seventh Positions	1	,5	8	3,7	1	,5	7	3,3	197	92,1	1,17
48	Herbert Chang - Mel Bay Daily Scale Exercises for Violin	0	0	6	2,8	6	2,8	6	2,8	196	91,6	1,16

49	Armand Parent - Exercices pour Violon: Ecole Moderne = Exercises for Violin: Modern School	1	,5	7	3,3	1	,5	6	2,8	199	93,0	1,15
50	Arthur Seybold - The Easiest Studies for the earliest violin teaching	19	8,9	15	7,0	10	4,7	17	7,9	153	71,5	1,73
51	Charles Dancla – Op.74 - 50 (fifty) daily exercises for violin	1	,5	11	5,1	2	,9	9	4,2	191	89,3	1,23
52	Merrick B. Hildebrandt - 'Technic of the Bow	1	,5	4	1,9	5	2,3	9	4,2	195	91,1	1,16
53	Henri Marteau - Bowing studies with accompaniment of a second violin Op.14	1	,5	8	3,7	3	1,4	7	3,3	195	91,1	1,19
54	Carl Flesh – 51 Studies and Exercises for Violin	8	3,7	7	3,3	6	2,8	9	4,2	184	86,0	1,34
55	Ömer Can Keman Metodu VI – Günlük Çalışmalar	58	27,1	17	7,9	17	7,9	10	4,7	112	52,3	2,52
56	Oktay Dalaysel – Keman İçin Gam Çalışmaları ve Yay Çeşitleri	21	9,8	12	5,6	11	5,1	13	6,1	157	73,4	1,72
57	Hans Sitt – Op.98 – Fifty Daily Exercises for Training the Left Hand	33	15,4	18	8,4	14	6,5	10	4,7	139	65,0	2,04
58	Hans Sitt - Studies for Violin - Part 1 - 20 Etudes in 1st Position - Op. 32	42	19,6	22	10,3	12	5,6	9	4,2	129	60,3	2,24
59	Hans Sitt - Studies for Violin - Part 2 - Twenty Studies in 2nd, 3rd, 4th and 5th Positions - Op. 32	39	18,2	21	9,8	17	7,9	10	4,7	127	59,3	2,22
60	Hans Sitt - Studies for Violin - Part 3- 20 Etudes in Changing Positions - Op. 32	37	17,3	21	9,8	13	6,1	16	7,5	127	59,3	2,18
61	Hans Sitt – Part 4 – 20 Studies in the 6th and 7th Positions	24	11,2	18	8,4	7	3,3	11	5,1	154	72,0	1,81
62	Hans Sitt – Part 5 –20 Studies in Double Stopping	21	9,8	16	7,5	8	3,7	9	4,2	160	74,8	1,73
63	Hans Sitt – Scala Studies for Violin - Op.41	22	10,3	17	7,9	3	1,4	11	5,1	161	75,2	1,72
64	Hans Sitt –20 Studies for Violin for More Advanced Pupils), Op.69	18	8,4	16	7,5	4	1,9	9	4,2	167	78,0	1,64
65	Hans Sitt – 24 Studies for Violin in Different Keys: Preparatory Studies to Rode's Caprices - Op. 80	17	7,9	14	6,5	6	2,8	7	3,3	170	79,4	1,60
66	Hans Sitt - Technical Studies for Violin- Op.92	20	9,3	14	6,5	5	2,3	14	6,5	161	75,2	1,68
67	Hans Sitt - 40 Special Studies in the First 5 Positions for violin, Op.134	20	9,3	13	6,1	7	3,3	12	5,6	162	75,7	1,67
68	Hans Sitt - School of Velocity: 60 Special Studies for Agility of the Left Hand - Op.135	20	9,3	13	6,1	5	2,3	8	3,7	168	78,5	1,64
69	C. Markees. - Some special daily technical studies for violin	3	1,4	7	3,3	4	1,9	10	4,7	190	88,8	1,23
70	Heinrich Ernst Kayser - Daily Studies for violinplayers	5	2,3	11	5,1	10	4,7	9	4,2	179	83,6	1,38
71	Heinrich Ernst Kayser – Op.20 – 50 short exercises for Violin	7	3,3	12	5,6	7	3,3	10	4,7	178	83,2	1,41

Tablo 23'te de görüldüğü üzere araştırmadan toplanan bulgulardan elde edilen ortalama değerlere göre araştırmaya katılan 214 öğrencinin hazırlayıcı egzersiz kitaplarını pek tanımadıkları saptanmakla beraber, öğrencilerin en fazla kullandıkları hazırlayıcı egzersiz kitapları sırasıyla aşağıda verilmiştir.

1. Ömer Can Keman Metodu VI – Günlük Çalışmalar
2. Hans Sitt - Studies for Violin - Part 1 - 20 Etudes in 1st Position - Op. 32
3. Hans Sitt - Studies for Violin - Part 2 - Twenty Studies in 2nd, 3rd, 4th and 5th Positions - Op. 32
4. Hans Sitt - Studies for Violin - Part 3- 20 Etudes in Changing Positions - Op. 32
5. Sevcik Violin Studies: School Of Technique Op. 1 Part 1
6. Hans Sitt – Op.98 – Fifty Daily Exercises for Training the Left Hand

Yine araştırmadan toplanan bulgulardan elde edilen ortalama değerlere göre araştırmaya katılan 214 öğrencinin hazırlayıcı egzersiz kitaplarını beklenenden az kullandıkları saptanmakla beraber, en az kullandıkları hazırlayıcı egzersiz kitapları ise şu şekilde sıralanmaktadır;

1. Harvey S. Whistler - Introducing the Positions, Volume 1 – Violin - Third and Fifth Position
2. Armand Parent - Exercices pour Violon: Ecole Moderne = Exercises for Violin: Modern School
3. Herbert Chang - Mel Bay Daily Scale Exercises for Violin
4. Merrick B. Hildebrandt - Technic of the Bow
5. Josephine Trott - Melodious Double-Stops - Book 1
6. Harvey S. Whistler - Introducing the Positions, Volume 2 – Violin - Second, Fourth, Sixth and Seventh Positions
7. Henri Marteau - Bowing studies with accompaniment of a second violin Op.14

Sonuçlar, Tartışma ve Öneriler

Araştırmanın bu bölümünde, araştırmanın bulgularına ve yorumlarına dayalı olarak ulaşılan sonuçlar tartışılarak, bu doğrultuda belirlenen çözüm önerileri yer almaktadır. Bütün sonuç ve öneriler, araştırmanın alt problemlerine göre sıralandıktan sonra araştırmanın amacı çerçevesinde genel durum değerlendirmesine tâbi tutulmuştur.

Araştırmaya Katılanların Sayısal Dağılımları İle İlgili Sonuçlar

1. Araştırmaya 13 farklı üniversitenin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'ndan 214 keman öğrencisinin katıldığı,
2. Araştırmaya katılan 214 keman öğrencisinin 40'ının 1. sınıf, 61'inin 2. sınıf, 57'sinin 3. sınıf ve 56'sının 4. sınıf öğrencisi olduğu,
3. Araştırmaya katılan 214 keman öğrencisinin ağırlıklı olarak 45'inin 6, 39'unun 7 ve 32 sinin 8 sene keman eğitimi aldıkları ve bu verilere göre bu öğrencilerin çoğunun Güzel Sanatlar Lisesi mezunu olduğu görülmektedir.

Araştırmanın Birinci Alt Amacına İlişkin Sonuçlar, Tartışma ve Öneriler

Araştırmanın birinci alt amacı olan “Keman öğrencilerinin çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmalara karşı olan tutum ve düşünceleri nasıldır?” sorusuna cevap bulmak için öğrencilerine on bir adet görüş yöneltilmiş ve elde edilen bulgular doğrultusunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır. Buna göre;

1. Keman öğrencilerinin çalgısız ve çalgılı hazırlayıcı çalışmaları çalışmaktan zevk almadıkları görüşüne “kısmen” katıldıkları,
2. Keman öğrencilerine göre, keman eğitiminde bireysel fizyolojik dezavantajlarının çalgısız hazırlayıcı çalışmalar sayesinde önemli ölçüde ortadan kalkabileceği, kemanda duruş ve tutuş bozukluklarının çalgısız

çalışmalar yaparak düzeltilebileceği, çalgısız hazırlayıcı çalışmaların bireyin bedeninin farkında olmasını sağladığı, çalgısız hazırlayıcı çalışmalar yapıldığında keman çalışma süresinin de uzayacağı, kemanda kullanılan günlük çalışmalar ve hazırlayıcı çalışmalar ile ilgili kaynakların yeterince anlaşılır olduğu, çalgılı hazırlayıcı çalışmaların notaları tanımalarına yardımcı olduğu,

3. Keman öğrencilerine göre, çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmaların kendileri için vakit kaybı olmadığı ve bu çalışmaların ilerlemelerine engel olduğu görüşüne pek katılmadıkları saptanmıştır.

Elde edilen sonuçlar göz önüne alındığında keman öğrencilerinin hazırlayıcı çalışmaları çalışmaktan pek zevk almadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Oysaki bu süreçte çalışmalardan zevk almaktan ziyade, doğru bir teknik elde etmek için sabırlı bir tutum sergilenmelidir. Bu konuda Can (2009), iyi bir keman tekniğine sahip olmak için, ancak azimle, sabırla, büyük bir disiplin içinde çalışarak, birbirinin tamamlayıcısı olan sağ ve sol elleri, yay ve parmakları, belli bir beceri düzeyine getirmek gerektiğini belirtmektedir.

Ayrıca keman öğrencilerinin çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmaların keman çalışmalarında vakit kaybı olarak değerlendirilemeyeceği ve bu çalışmaların birçok kas ve iskelet sistemi ile ilgili rahatsızlıkların önüne geçerek, keman eğitiminin daha sağlıklı yürütülebileceği yönünde sonuçlara ulaşılmıştır. Nitekim Büyükaksoy (1997:62), alıştırmayı günlük bir alışkanlık haline getirmek –kısa süreli de olsa- düzensiz, uzun süreli alıştırmaya ve etütlerden daha faydalı olduğunu belirterek, her öğrencinin kendisi için en iyi sonuç verebilecek şekilde alıştırmalar ve etütler yapmasını gerekli görmüştür.

Elde edilen sonuçlara göre, keman öğrencilerinin çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmalardan zevk almalarını sağlayacak değişik kaynaklara ulaşılması, farklı yöntemler izlenmesi, hatta öğretim elemanlarının veya öğrencilerin kendi hazırlayıcı çalışmalarını üretmesi önerilebilir. Bununla beraber keman öğretim elemanlarının ders süreleri her ne kadar yetersiz olursa olsun, sağlıklı bir fizyoloji için derslerin başında (veya bazı kaynaklara göre sonunda) mümkün olduğunca çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmalara yer verilmesi ve öğrencide bunun alışkanlık haline getirilmesi sağlanmalıdır. Bu bağlamda “Bireysel Çalgı Dersi” nin haftalık ders saatinin 1 saatten 2 saate çıkarılması da önerilebilir.

Araştırmanın İkinci Alt Amacına İlişkin Sonuçlar, Tartışma ve Öneriler

Araştırmanın ikinci alt amacı olan “Keman öğrencilerinin çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmaların kemanda daha iyi seviyeye ulaşmalarına fayda sağlayacağına olan inançları ne ölçüde?” sorusuna cevap bulmak için keman öğrencilerine on üç adet görüş yöneltmiş ve elde edilen bulgular doğrultusunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır. Buna göre;

1. Keman öğrencilerinin keman eğitiminde çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmaların öğrencilerin psikomotor gelişimi için önemli ölçüde gerekli olduğu, çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmaların öğrencilerinin kemanda daha iyi seviyeye ulaşmalarına büyük ölçüde fayda sağlayacağına inandıkları,
2. Keman öğrencilerine göre çalgılı hazırlayıcı çalışmaların, acelitemi geliştirme, nüansları belirginleştirme, çalışılan etüt ve eserlerin daha özgüvenle çalınmasını sağlama, entonasyon sorunlarını giderme, daha hızlı deşifre yapmayı sağlama, ritmik grupları daha hızlı tanıyıp okumaya fayda sağlama, nüansları zihinlerinde somutlaştırmaya yardımcı olma, işitsel algıların gelişmesine yardım etme ve tonalitenin gelişmesine yardımcı olma konularında büyük öneme sahip olduklarına inandıkları saptanmıştır.

Elde edilen bu sonuçlar göz önüne alındığında, keman öğrencilerinin çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmaların kemanda daha iyi seviyeye ulaşmalarına fayda sağlayacağına olan inançlarının üst seviyede olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Menuhin (1971) çalma tekniğini geliştirmek için enstrümanlı olarak bedeninin hazırlanmasına yönelik birkaç aşamalı bir planın (kendi deyişiyle teknik bir yaklaşımın) uygulanması gerektiğini savunmaktadır. Birinci aşama; kullanılan eklemelerin yumuşaklığının sağlanmasıdır. İkinci aşama; yumuşak hareketlerin koordinasyonu, germe ve sıkılaştırma hareketleri ile elastikiyeti geliştirmektir. Üçüncü ve son aşama ise; kuvvet, sağlamlık ve serbestliğin geliştirilmesidir.

Elde edilen sonuçlara göre, keman öğrencilerinin çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmaların kemanda daha iyi seviyeye ulaşmalarını sağlayacağına dair üst seviyede olan inançları bulunduğundan, hazırlayıcı çalışmaların programlı ve birbirinden çeşitli çalışma modelleri ile zenginleştirilmesi önerilebilir.

Araştırmanın Üçüncü Alt Amacına İlişkin Sonuçlar, Tartışma ve Öneriler

Araştırmanın üçüncü alt amacı olan “Keman öğrencileri derslerde ve ders dışında çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmalara ne kadar zaman ayırıyorlar?” sorusuna cevap bulmak için keman öğrencilerine dokuz adet soru yöneltilmiş ve elde edilen bulgular doğrultusunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır. Buna göre;

1. Keman öğrencilerinin keman çalışmadan önce neredeyse hiç çalgısız hazırlayıcı çalışma yapmadıkları, buna karşın araştırmaya katılanların önemli çoğunluğunun keman çalışmadan önce çalgılı hazırlayıcı çalışmalara vakit ayırdığı,
2. Keman öğrencilerinin keman derslerinde yeterli sürede çalgısız hazırlayıcı egzersiz yapmadığı, keman öğretim elemanlarının ise bu çalışmalara derslerinde az da olsa yer vermeye çalıştıkları,
3. Keman öğrencilerinin ve keman öğretim elemanlarının derslerde çalgılı hazırlayıcı çalışmalara belli oranda da olsa yer vermeye çalıştıkları saptanmıştır.
4. Keman öğrencilerinin keman derslerinde bazen esneme ve germe çalışmalar yaptıkları, öğrencilerin kol ve parmakları ağrıdığı için derslerde çalgılı hazırlayıcı çalışmaların bazen kısa kesildiği, çalgılı hazırlayıcı çalışmalar yaptıktan sonra bazen öğrencilerin kendilerini yorgun hissettikleri ve sol el için yazılmış hazırlayıcı çalışmaları, sağ el için yazılmış çalgılı hazırlayıcı çalışmalardan daha sık kullandıkları saptanmıştır.

Elde edilen sonuçlar göz önüne alındığında, keman öğrencilerinin özellikle çalgısız hazırlayıcı çalışmalara derslerde yer verilmesi konusunda eksik kaldıkları sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca keman öğrencilerinin derslerde çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmalar çalışma alışkanlığının istenen düzeyde olmadığı sonucuna da ulaşılmıştır. Hâlbuki Can (2009), yeni başlayanlardan ileri düzeyde sanatçılara kadar tüm kemancıların günlük çalışmalarına başlamadan önce biraz ellerini açmak ve parmaklarını ısıtmak amacı ile kısa süre bile için de olsa birtakım alıştırmalar yaptıklarını belirtmektedir.

Bu konuda Yağışan (2008:87), müzik okullarında verilmekte olan çalgı eğitimi öğretim programlarının bünyesine, ‘fiziksel hazırlık-ısıtma’ adı altında daha çok stretching/germe türü egzersizlerin hâkim olduğu, ders öncesi yaklaşık 10 dakikalık bir süreyi kapsayan çalgılı ve çalgısız fiziksel çalışmaların alınmasını yararlı görmektedir.

Nitekim Bilgütay, 2005 yılında yaptığı “Müzisyenlerde Kas İskelet Sistemi İle İlgili Risk Faktörleri ve Çalışma Kapasitesinin Değerlendirilmesi” konulu araştırmasında, Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuarı Müzik Bölümü lise ve lisans derecesinde okuyan piyano, viyola ve viyolonsel öğrenimi görmekte olan 90 öğrenciyi çaldıkları çalgılarına göre üç farklı grupta inceleyerek bu öğrencilerin % 57’ sinde çalmaya bağlı kas iskelet sistemi yaralanması belirlemiştir.

Bununla beraber Avcı, 1997 yılında Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü’ne bağlı olarak yaptığı “Müzisyenlerde Görülen Kas ve İskelet Sistemi Sorunları” isimdeki yüksek lisans tezinde, T.Ü. Konservatuarı lise dönemindeki piyano ve yaylı çalgılar bölümünden 22 öğrenciyeye uyguladığı anket sonucunda, keman çalan öğrencilerde kas ve iskelet sistemine ait problemlerin daha fazla yaşandığını saptamıştır. Ayrıca Amerikan Ulusal Rehabilitasyon Hastanesi’nde, 44 müzik öğrencisini kapsayan bir araştırmanın sonucu, öğrencilerin % 76’sının daha önce çalışmalarını iki haftadan fazla önleyecek kadar ciddi sorunlarla karşılaştıkları ortaya çıkarılmıştır (Çimen,2003:1).

Elde edilen sonuçlara göre, özellikle derslerde mümkün olduğunca çalgısız hazırlayıcı çalışmalara yer verilmesi, çalgı çalmadan önce kas ve iskelet sisteminin hazır hale gelmesinin önemi üzerinde durulması ve bu şekilde birçok fizyolojik rahatsızlığın önleneyeceği konusunda öğrencilerin bilinçlendirilmesi yoluna gidilmelidir. Ayrıca keman öğrencilerinin çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmalar ile ilgili düşüncelerinin, öğrencilerin daha fazla bilinçlendirilmesi ve disiplinli bir çalışma sistemi içine alınmaları ile pozitif yönde artması sağlanabilir.

Araştırmanın Dördüncü Alt Amacına İlişkin Sonuçlar, Tartışma ve Öneriler

Araştırmanın dördüncü alt amacı olan “Keman öğrencilerine verilen çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmaların bilgilendirme, yönlendirme ve denetlenme durumu nedir?” sorusuna cevap bulmak için keman öğrencilerine altı adet görüş yöneltilmiş ve elde edilen bulgular doğrultusunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır. Buna göre;

1. Keman öğrencilerinin keman öğretim elemanları ile çalgısız hazırlayıcı çalışmaların önemi hakkında zaman zaman konuştukları, öğretim elemanlarının kendilerini ders içi ve ders dışında çalgısız çalışmalar yapmaları

için ara sıra teşvik ettikleri, öğretim elemanlarının kendilerini ders içi ve ders dışında çalgısız çalışmalar yapıp yapmadıklarını bazen denetledikleri, buna karşın keman öğretim elemanları ile çalgılı hazırlayıcı çalışmaların önemi hakkında daha fazla konuştukları, öğretim elemanlarının kendilerini ders içi ve ders dışında çalgılı çalışmalar yapmaları için daha sık teşvik ettikleri ve öğretim elemanlarının kendilerini ders içi ve ders dışında çalgılı çalışmalar yapıp yapmadıklarını daha fazla denetledikleri saptanmıştır.

Elde edilen bu sonuçlar göz önüne alındığında, keman öğretim elemanlarının öğrencilerine verdikleri çalgılı hazırlayıcı çalışmaların bilgilendirme, yönlendirme ve denetlenme konularında, çalgısız hazırlayıcı çalışmalara oranla daha hassas davrandıkları ve keman öğrencilerinin çalgısız hazırlayıcı çalışmalara oranla çalgılı hazırlayıcı çalışmalar ile ilgili daha fazla bilgilendirildikleri, yönlendirildikleri ve denetlendikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Keman öğretim elemanlarının çalgılı hazırlayıcı çalışmalar ile ilgili öğrencileri daha fazla bilinçlendirdiklerinin görüldüğü bu sonuçlar doğrultusunda Can (2009), öğretmenin her derste öğrenciye verdiği eser ve etütlerin düzeyinde küçük bir parmak ve yay çalışması, küçük bir dizi çalışması veya küçük bir çift ses çalışması mutlaka vermesi gerektiğini belirtmiştir. Ayrıca günlük çalışmaları kontrollü ve çok yönlü sürdüren bir öğrencinin kısa zamanda büyük bir ilerleme kaydedeceğinden bahsetmektedir.

Elde edilen sonuçlara göre, çalgısız hazırlayıcı çalışmalar ile ilgili keman öğretim elemanlarının öğrencileri bilgilendirme amaçlı özel seminerler düzenlemesi, öğrencileri bu çalışmaların nasıl ve ne zaman çalışılması gerektiği konusunda yönlendirmesi, bu çalışmaları yaparken fizyolojik hazır bulunuşluğun sağlanması ve fizyolojik rahatsızlıkların önlenmesi için hem kendilerinin denetlemesi, hem de öğrencinin kendisini denetlemesi gerektiği önemle vurgulanmalıdır.

Araştırmanın Beşinci Alt Amacına İlişkin Sonuçlar, Tartışma ve Öneriler

Araştırmanın beşinci alt amacı olan “Keman öğrencileri çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmalarda kendilerini ne kadar yeterli buluyorlar?” sorusuna cevap bulmak için keman öğrencilerine iki adet görüş yöneltilmiş ve elde edilen bulgular doğrultusunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır. Buna göre;

1. Keman öğrencilerinin çalgısız ve çalgılı hazırlayıcı çalışmalar hakkında orta düzeyde bilgi sahibi oldukları saptanmıştır.

Elde edilen bu sonuçlar göz önüne alındığında, keman öğrencilerinin, çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmalar ile ilgili bilgilerinin orta düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu düzeyin artırılması için, çeşitli seminer, sempozyum ve kongrelerde, hazırlayıcı çalışmaların içerik ve uygulanmasına ilişkin bilgilendirmeler sağlanmalıdır.

Elde edilen sonuçlara göre, keman öğrencileri çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmalarda kendilerini yeterli bilgi düzeyinde bulsalar da farklı kaynaklar kullanma ve bunları uygulamaya dökme konusunda daha fazla çaba gösterilmesi gerektiği önerilebilir.

Araştırmanın Altıncı Alt Amacına İlişkin Sonuçlar, Tartışma ve Öneriler

Araştırmanın altıncı alt amacı olan “Keman öğrencileri verilen çalgılı ve çalgısız hazırlayıcı çalışmaların faydalarını keman çalma performanslarında hissedebiliyorlar mı?” sorusuna cevap bulmak için keman öğrencilerine iki adet görüş yöneltilmiş ve elde edilen bulgular doğrultusunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır. Buna göre;

1. Keman öğrencileri kendilerine verilen çalgısız hazırlayıcı çalışmalarda istenilen düzeyde fayda hissedemedikleri,
2. Keman öğrencileri kendilerine verilen çalgılı hazırlayıcı çalışmalarda çalgısız hazırlayıcı çalışmalardan daha fazla fayda hissettikleri saptanmıştır.

Elde edilen bu sonuçlar göz önüne alındığında, keman öğrencilerinin verilen çalgılı hazırlayıcı çalışmaların çalgısız hazırlayıcı çalışmalara oranla kendilerine daha fazla fayda sağladığını hissettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Keman öğrencilerinde var olan bu bilincin değişmesi için, keman eğitimcilerimizin derslerde ve ders dışı çalışmalarda, en az etüt ve egzersizler kadar, ısınma, germe ve esnetme hareketleri gibi çalgısız hazırlayıcı çalışmalara da yer vermesi gerekmektedir. Özellikle yeni başlayan öğrencilerde bu çalışmaların alışkanlık haline

geldiğini görene kadar her ders 10 dakika bu çalışmalara yer verilmesi, ilerde yaşanabilecek birçok sağlık sorununu önlemekle beraber, öğrencinin keman çalma kalitesini de arttıracaktır.

Elde edilen sonuçlara göre, öğrencilerin çalgılı hazırlayıcı çalışmalardan aldıkları fayda dayanak gösterilerek, çalgısız hazırlayıcı çalışmalar ile bunun daha fazla hissedilebileceği hususunda öğrenciler bilinçlendirilmeli ve bu yönde ilgili öğretim elemanının hazırlayacağı bir program ile öğrencilerin hazırlayıcı çalışmalarını disipline edilmelidir.

Araştırmanın Yedinci Alt Amacına İlişkin Sonuçlar, Tartışma ve Öneriler

Araştırmanın yedinci alt amacı olan “Keman öğrencileri çalgılı hazırlayıcı çalışmalar ile ilgili hangi kaynağı ne sıklıkla kullanıyor?” sorusuna cevap bulmak için keman öğrencilerine 71 adet kaynağı ne sıklıkla kullandıkları sorulmuş, elde edilen bulgular doğrultusunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır. Buna göre;

Keman öğrencilerinin kullanmayı en sık tercih ettikleri kaynaklar;

- Sevcik Violin Studies: School Of Technique Op. 1 Part 1,
- Hans Sitt - Studies for Violin - Part 2 - Twenty Studies in 2nd, 3rd, 4th and 5th Positions - Op. 32,
- Hans Sitt - Studies for Violin - Part 1 - 20 Etudes in 1st Position - Op. 32,
- Jacques Fereol Mazas - Violinschule : (Methode de Violon : Violin School,
- Hans Sitt - Studies for Violin - Part 3- 20 Etudes in Changing Positions - Op. 32,
- Jacques Fereol Mazas - 75 Melodious And Progressive Studies, Op. 36 - Book 1,
- Sevcik Violin Studies, Opus 2, Part 1: School of Bowing Technique,
- Jacob Dont – Op.37 – 24 Preparatory Studies for Violin
- Hans Sitt – Part 4 – 20 Studies in the 6th and 7th Positions
- Sevcik Violin Studies: School Of Violin Technique Op.1 Part 2
- Hans Sitt – Part 5 –20 Studies in Double Stopping
- Arthur Seybold - The Easiest Studies for the earliest violin teaching
- Changes of Position and Preparatory Scale Studies, Op.8 (Ševčík, Otakar)

Keman öğretim elemanlarının kullanmayı en az tercih ettikleri kaynaklar;

- Armand Parent - Exercices pour Violon: Ecole Moderne = Exercises for Violin: Modern School
- Merrick B. Hildebrandt - Technic of the Bow
- Henri Marteau - Bowing studies with accompaniment of a second violin Op.14
- Josephine Trott - Melodious Double-Stops - Book 1 (Violin)
- Herbert Chang - Mel Bay Daily Scale Exercises for Violin
- C. Markees. - Some special daily technical studies for violin
- Harvey S. Whistler - Introducing the Positions, Volume 1 – Violin - Third and Fifth Position
- Harvey S. Whistler - Introducing the Positions, Volume 2 – Violin - Second, Fourth, Sixth and Seventh Positions

Keman öğrencilerinin kullanmayı en sık tercih ettikleri kaynaklar;

- Ömer Can Keman Metodu VI – Günlük Çalışmalar
- Hans Sitt - Studies for Violin - Part 1 - 20 Etudes in 1st Position - Op. 32
- Hans Sitt - Studies for Violin - Part 2 - Twenty Studies in 2nd, 3rd, 4th and 5th Positions - Op. 32

- Hans Sitt - Studies for Violin - Part 3- 20 Etudes in Changing Positions - Op. 32
- Sevcik Violin Studies: School Of Technique Op. 1 Part 1
- Hans Sitt – Op.98 – Fifty Daily Exercises for Training the Left Hand

Keman öğrencilerinin kullanmayı en az tercih ettikleri kaynaklar;

- Harvey S. Whistler - Introducing the Positions, Volume 1 – Violin - Third and Fifth Position
- Armand Parent - Exercices pour Violon: Ecole Moderne = Exercises for Violin: Modern School
- Herbert Chang - Mel Bay Daily Scale Exercises for Violin
- Merrick B. Hildebrandt - Technic of the Bow
- Josephine Trott - Melodious Double-Stops - Book 1
- Harvey S. Whistler - Introducing the Positions, Volume 2 – Violin - Second, Fourth, Sixth and Seventh Positions
- Henri Marteau - Bowing studies with accompaniment of a second violin Op.14

Elde edilen bu sonuçlar göz önüne alındığında, keman öğrencilerinin kendilerine sunulan listedeki birçok kaynağı kullanmadıkları veya çok az kullandıkları, genellikle belli kaynakları kullanmayı tercih ettikleri ve Türkçe kaynağın yeterli sayıda olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Elde edilen sonuçlara göre, keman öğrencilerinin farklı kaynakları da kullanmaları, kullanmayı tercih ettikleri yabancı kaynakların yanı sıra Türkçe kaynakların da önemsenmesi ve daha da önemlisi sayılarının arttırılması önerilmektedir.

Çalgı çalmaya bağlı ortaya çıkan rahatsızlıklar genelde ısınmadan başlanan uzun süreli çalışma ve yanlış duruş ve tutuş gibi sebeplerden oluşmaktadır. Bu nedenle öncelikle öğrencilere çalgısız ve çalgılı olmak üzere hazırlayıcı çalışmalar hakkında yeterli bilgi verilmeli, uygulamalar zaman zaman kontrol edilmeli ve öğrencilerde hazırlayıcı çalışmaları kullanma bilinci oluşturulmalıdır. Alanına hakim, öğrencilerin bireysel farklılıklarını göz önüne alan, şikayetlerine çözüm önerileri sunan ve stresten uzak tutmaya çalışan bir eğitimci öğrencilerine çok faydalı olur. Bu sebepten, keman eğitimcilerinin çalgısız ve çalgılı hazırlayıcı çalışmaları kullanmaktan vazgeçmemesi önem arz etmektedir. Bu doğrultuda hazırlayıcı çalışmalar dersin ilk 10 dakikasında öğretmen kontrolünde mutlaka yaptırılmalıdır. Ayrıca öğretmen ve öğrencilere kas-iskelet sistemi ile ilgili seminerler verilmesi önerilebilir.

Kaynakça

- Akın, G. (2001). *Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalında Uygulanabilecek Viyolonsel Müfredatının incelenmesi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul
- Avcı, Ş. (1997). *Müziyenlerde Görülen Kas İskelet Sistemi Sorunları*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Edirne
- Bilgütay, S. (2005). *Müziyenlerde Kas İskelet Sistemi İle İlgili Risk Faktörleri ve Çalışma Kapasitesinin Değerlendirilmesi*. 1. Müzisyen Sağlığı Günleri Sempozyumu
- Büyükaksoy, F. (1997). *Keman Öğretiminde İlkeler ve Yöntemler*. Armoni Ltd. Şti, Ankara
- Can, Ö. (2009). *Keman Eğitimi VI-Günlük Çalışmalar*. Evrensel Müzikevi, Ankara
- Çimen, G. (2003) *Çalgı Çalmaya Bağlı Fiziksel Rahatsızlıklar*, Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu (s:175-180) İnönü Üniversitesi, Malatya
- Kaya, E. E. (2010) *Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Makamsal Etüt ve Egzersizlerle Viyolonsel Eğitiminin Uygulanabilirliği*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya

- Leska, M. (2010) *Violin And Yoga: Benefits Of Yoga For Violinists*. Submitted in partial fulfillment of the requirements for the degree of Doctor of Musical Arts in the School of Music in the Graduate School of The University of Alabama, Tuscaloosa, USA
- Menuhin, Y. (1971) *Violin-Six Lessons With Yehudi Menuhin*. Faber Music Ltd. 38, Russell Square
- Paull, B. & Harrison, C. (1997) *The Athletic Musician: A Guide To Playing Without Pain*. Scarecrow Press, London
- Scholes, P. A. (2002) *The Oxford Companion Music*, London, England
- Tanrıverdi, A. (1997) *Anadolu Güz el Sanatlar Liselerinin Mü zik Bölü mlerinde Uygulanan Çalgı Eğ itimi ve Viyola'nın Çalgı Eğ itimi İçerisindeki Yeri*. Mavi Nota Dergisi, Trabzon
- Yağış an, N. (2008) *Keman Çalmanın Biyomekanik Analizi*. Eğitim Kitabevi Yayınları, Konya

EXTENDED SUMMARY

We can say that preparatory exercises are exercises that enable the player to work his fingers, hands and arms comfortably and correctly on the instrument and should be done before and/or at the beginning of each practice. We can call the exercises done before practicing the instrument *as preparatory studies without an instrument*. Within the scope of these studies, which we can also call physical preparation and warm-up movements, various opening, stretching, stretching and relaxation movements can also be mentioned. These studies, which are also referred to as Warm-ups in the literature, consist of exercises that musicians are especially recommended to practice. Various gentle and soft stretching exercises, neck stretching exercises, bending and twisting exercises, shoulder and neck stretching exercises, finger and forearm stretching exercises, etc., which are included in the scope of warm-up exercises, aim to enable musicians to use their bodies in an effective and healthy way.

Instrumental preparatory works are defined as "instrumental passages for technical exercise that have little or no artistic value" (Scholes, 2002:337). "While these studies are generally applied in the form of daily exercises, they are used to create or develop a certain technical behavior" (Kaya, 2010:3). These studies will ensure that the technical behaviors in each study and work to be studied later are applied more comfortably. For example, studying the bow technique studies written for the right hand or the series studies written for the left hand before the etudes and works will increase the harmony of the instrumentalist with the instrument and his technical mastery. However, the function of preparatory studies is also important in the musical interpretation of studies and works.

Today, it is known that various domestic or foreign resources are used in the process of violin teaching in the music teacher training units of universities. However, considering that performers face various musculoskeletal problems throughout their professional lives, it is also important to examine the application of preparatory studies more and to raise more awareness of violin instructors and students about preparatory studies. In this context, in this study, it is aimed to determine the extent to which preparatory studies are used and how these studies are approached in the violin teaching process carried out in the music teacher training units of our universities. For this purpose, answers to the following questions will be sought.

1. What are the attitudes and thoughts of violin students about preparatory studies with and without instruments?
2. To what extent do violin students believe that preparatory studies with and without instruments will help them reach a more advanced level in the violin?
3. How much time do violin students devote to preparatory work with and without instruments in and out of class?
4. What is the information, guidance and supervision of the preparatory works with and without instruments given to violin students?
5. To what extent do violin students find themselves competent in preparatory studies with and without instruments?
6. Can violin students feel the benefits of the preparatory work with and without instruments in their violin playing performances?
7. How often do violin students use resources for preparatory work?

This research is a descriptive study in the general survey model to determine the thoughts and opinions of violin students about the preparatory studies in violin lessons carried out in institutions that train music teachers. This research was conducted with 214 violin undergraduate students in the Department of Music Education of the Department of Fine Arts Education of 13 universities in Turkey. The research data were collected through a questionnaire consisting of 39 questions designed in 5-point Likert Type.

Considering the results of the first sub-aim of the research, it was concluded that violin students did not enjoy studying preparatory studies. On the other hand, it has been concluded that violin students do not consider the preparatory studies with and without instruments as a waste of time in violin studies and that these studies prevent many musculoskeletal disorders and think that violin education can be carried out more healthily.

Considering the results of the second sub-aim of the research, **it was** concluded that violin students believe that preparatory studies with and without instruments will help them reach a better level in the violin.

Considering the results of the third sub-purpose of the research, it was concluded that violin students were deficient in including preparatory studies without instruments in the lessons. In addition, it was concluded that the habit of studying preparatory studies with and without instruments in the lessons of violin students was not at the desired level.

Considering the results of the fourth sub-purpose of the research, **it is** concluded that violin instructors are more sensitive about informing, directing and supervising the instrumental preparatory studies they give to their students than non-instrumental preparatory studies, and that violin students are more informed, guided and supervised about instrumental preparatory studies compared to non-instrumental preparatory studies Has been reached.

Considering the results of the fifth sub-aim of the research, it was concluded that the knowledge of violin students about preparatory studies with and without instruments was at a medium level.

Considering the results of the sixth sub-aim of the research, it was concluded that violin students felt that the instrumental preparatory studies were more beneficial to them than the non-instrumental preparatory studies.

Considering the results of the seventh sub-aim of the research, it was concluded that violin students did not use many resources in the list presented to them or used them very little, generally preferred to use certain sources and there were not enough Turkish sources.

The discomfort that occurs due to playing the instrument usually consists of long-term work that starts without warming up and reasons such as wrong posture and grip. For this reason, first of all, students should be given sufficient information about preparatory studies, including non-instrumental and instrumental, applications should be checked from time to time, and students' awareness of using preparatory studies should be created. An educator who has a good command of the field, takes into account the individual differences of the students, offers solutions to their complaints and tries to keep them away from stress is very useful for his students. For this reason, it is important that violin educators do not give up using instrument-free and instrumental preparatory works. In this direction, preparatory studies should be done under the control of the teacher in the first 10 minutes of the lesson. In addition, it may be recommended to give seminars on the musculoskeletal system to teachers and students.